

भ्रमण वर्षका कार्यक्रमहरूमा पर्यटन व्यवसायिहरूको सहभागिता घट्दो छ, बढ्दो छैन। यतिसम्म कि पर्यटन व्यवसायी के मा विश्वस्त भैसके भने नेपाल कम्पनीले पनि आईपीओ जारी गर्न प्रक्रिया सुरु गरिसकेका छन्।

दुई ...

जम्मा चारवटा जहाज छ। हिमाल एयरलाइन्सको तीन वटा छ। उहाँहरूको विदेशी कम्पनीहरूसँग व्यापारीका सम्बन्धारी छैन। त्यसैले उहाँहरूको लागि पनि बजार विस्तार गर्न सजिलो छैन। नेपाली एयरलाइन्सहरूलाई गाह्रो छ। हाम्रो इन्धनको मूल्य बढी छ। अरु देशको तुलनामा हाम्रो देशको इन्धनको मूल्य ४० प्रतिशतले बढी छ। ३० प्रतिशतभन्दा बढी सञ्चालन खर्च इन्धनले ओगटेको हुन्छ। यी सबै कारणले हाम्रा एयरलाइन्सहरूलाई गाह्रो छ। तर पनि उनीहरू सञ्चालनमा छन्।

नेपालमा स्थापना गरिएका धेरै एयरलाइन्सहरू चलन नसकेर बन्द भएको अवस्था छ। एयरलाइन्स खोल्ने तर फेरी बन्द हुने अवस्था किन आयो ?

एयरलाइन्सलाई कसरी दिगो गर्ने भन्ने कुरामा हामी कहाँ समस्या पक्कै छ। सरकारको तर्फबाट कतिपय सुविधाहरू दिन पनि सकिएको छैन। विदेशमा एयरलाइन्सहरूलाई करमा छुट, कस्टम ड्यूटीमा छुट दिएको पाइन्छ,

स्वच्छ खानेपानी शहरमा पाइन्छ। सडक सुविधा शहरमा छ। गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य शहर केन्द्रीत नै छ। पेशा, व्यवसाय तिरेर मासिक ५० हजार रुपैयाँ आम्दानी

यो उच्च वृद्धिदर हो। विश्वव्यापी रूपमा ७२ प्रतिशतको बीचमा ग्रोथ भएको पाइन्छ। त्यसले गर्दा हाम्रो बजार विस्तार उल्लेखनिय रूपमा छ। यो वृद्धिलाई धान्नका लागि हामीले समयमै केही निर्णय गर्नु पर्ने हुन्छ। गत वर्ष त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा दुईतर्फी ७२ लाख यात्रुले यात्रा गरे। त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको क्षमता भनेको ८० लाख हो। २०२१ भित्रै यहि वृद्धिदर कायम रह्यो भने ८० लाख नाघ्छ।

तपाईंले त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा १० लाख क्षमता हो, ७२ लाखले यात्रा गरे भन्नुभयो। थप १८ लाख मानिस ओहोरदोहोर गर्ने ठाउँ बाँकी नै रहेछ तर आकाशमा हवाई जाम किन हुन्छ ?

पछिल्लो अवस्थामा हवाई कम्पनीहरूले विभिन्न ठाउँमा उडान पनि थपिरहेका छन्। सबैले धेरै राम्रा जहाज भित्र्याएका छन्। यसले पनि हवाई क्षेत्रका विविध गतिविधिहरू बढिरहेको देखाउँछ। हामीले सन् २०१७/१८ को तथ्याङ्क हेर्ने हो भने डोमेस्टिकतर्फ करिब १५ प्रतिशत ट्राफिक ग्रोथ छ, प्यासेन्जर ग्रोथ छ। अन्तराष्ट्रियतर्फ १२ प्रतिशत ग्रोथ छ।

इनकम'को आधा वा बढीमा ३ भागको २ भाग हुने गरी किस्ता निर्धारण हुन्थ्यो। अहिले राष्ट्र बैंकले जे निर्देशन दियो, लागि दैनिक ६ सय १० रुपैयाँ लाग्छ। र,

गुडिराख्नु पर्ने भएका कारणले उसले धेरै समय ओगट्यो। बढीमा २ मिनेट ओगट्नु पर्ने रनवे ४ मिनेट लाग्न गयो। यसले गर्दा जहाज होल्ड हुनु पर्ने अवस्था आयो। अहिले ट्राफिक ग्रोथ हाई छ। पार्किङको काम भइरहेको छ। समयमै जहाजले पार्किङमा आउन पाएन। यसले गर्दा जहाज आकाशमै होल्ड गर्नु पर्ने अवस्था रह्यो। विस्तार कार्य सकिएपछि यस्तो समस्या रहदैन।

नेपाल भ्रमण वर्ष २०२० मा २० लाख पर्यटक भित्र्याउने भनिएको छ। हामीमा हवाई ट्राफिकको समस्या छ। त्यो समयमा यो समस्यालाई कसरी व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ?

त्यतिसम्म त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा मर्मत सम्भार भइरहेका संरचनाहरूको निर्माण गरी सकिन्छ। यसले केही हदसम्म सजिलो बनाउन मद्दत गर्छ तर पुरा समाधान यो चाहिँ होइन। पुरा समाधान भनेको हाम्रो निजगढ बनाउनु पर्छ, जुन धेरै ढिलो भइसकेको छ। हामी दुई दशकदेखि कुरा गरिरहेका छौं। यद्यपी यसतर्फ उल्लेखनिय काम हुन सकिरहेको छैन।

अतिथी सत्कार, संचार, यातायात जस्ता अतिआवश्यक वस्तुमा खर्च हुन्छ। यस्तो खर्च हिसाब गर्दा मासिक करिब ४८ हजार किन्न तथा घर बनाउन र गाडी किन्न

भ्रमण वर्ष २०२० मा विदेशी पर्यटकहरू नेपाल भित्र्याउनु हवाईको क्षेत्रमा उनीहरूलाई केही छुट तथा स्किमहरू प्रदान गरिएका छन् की छैनन् ?

हामीले त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा छुट दिनु पर्ने जस्तो अवस्था लाग्दैन। हामीले गौतमबुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालनको बेलामा खास अवधिसम्म केही छुट दिने केही स्किमहरू नेपाल सरकार समक्ष प्रस्ताव गरेको छौं। नेपाल सरकारले एउटा कार्यदल गठन गरेर एयरलाइन्सबाट केही छुट दिन सकिन्छ की भनेर कुरा भइरहेको छ। त्यसबारे उहाँहरूले अध्ययन गरिरहनु भएको छ। तर मेरो विचारमा त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा आकर्षित गर्नको लागि भन्दा पनि भैरहवामा आकर्षित गर्न आवश्यक छ जस्तो लाग्छ। त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा त हामी ट्राफिक बढी भएर अजित छौं।

त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थललाई बुटिक विमानस्थलका रूपमा विकास गर्ने भनिएको छ, यसको प्रक्रिया के भइरहेको छ ?

त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको जुन भवन छ त्यो आफैमा बुटिक खालको छ। त्यसभित्र अलिकति नेपालीपन,

वटा कोठा लिएर, २ जना छोराछोरीलाई बोर्डिङ स्कूल पढाएर, खानपानदेखि यात्रा दैनिक खर्च धानेर सिंहदरवारका हाकिम नसोचे हुने भयो।

नेपालको मौलिकता झल्कने गरी बनाउने काम भइरहेको छ। अहिले विभिन्न मूर्ति राख्ने, पेन्टिङ गर्ने काम भइरहेको छ। केही काम मात्र बाँकी छ, यसको धेरै काम भइसकेको छ।

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाका रूपमा लिइएका तीन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलहरूको निर्माण प्रक्रिया के कस्तो भइरहेको छ ?

गौतमबुद्ध अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको भौतिक प्रगति ८५ प्रतिशत पुगिसकेको अवस्था छ। अब दुई तीन महिनाभित्रै सबै इन्क्विमेन्ट इन्स्टल हुन्छ। यदि यहि गतिमा काकम भयो भने मार्चसम्ममा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ। विमानस्थल तयार भइसकेपछि त्यसको प्रमाणिकरण गर्नुपर्ने हुन्छ। अपरेसन टेष्ट गर्नु पर्ने हुन्छ। ती सबै काम सम्पन्न गरिसकेपछि हामी टेष्ट ल्याण्डिङ गर्छौं। दोस्रो, पोखरा विमानस्थलको २०२१ को जुनमा सम्पन्न हुने लक्ष्य हो। २०२० को डिसेम्बरमै सम्पन्न हुने हिसाबले काम भइरहेको छ। निजगढ विमानस्थल बनाउन जर्मनको ज्युरिक विमानस्थलले इच्छा व्यक्त गरेको छ। त्यसतर्फ लगानी बोर्डले काम गरिरहेको छ।